

Agenda doorbraakoverleg opvolging werkgroep Halsema

Ter bespreking in het SG-beraad van 3 juli 2020

De voorgestelde agenda voor 9 juli 2020 luidt als volgt.

1. Welkom door de voorzitter
2. Bespreking opdracht, reikwijdte en werkwijze
Zie bijgevoegd document "Vervolg werkgroep Halsema: doorbraakoverleg"
3. Inhoudelijke bespreking
4. Vervolg, waaronder kabinetsreactie aan de Tweede Kamer
5. Wat verder ter tafel komt

Mee te zenden bijlagen:

- Vervolg werkgroep Halsema: doorbraakoverleg
- Rapport Halsema
- Manifest
- Concept kabinetsreactie aan de Tweede Kamer

Vervolg werkgroep Halsema: doorbraakoverleg

Voorgeschiedenis

Op 17 mei 2020 heeft de tijdelijke werkgroep 'sociale impact coronacrisis' onder leiding van burgemeester Halsema haar verslag aan het kabinet aangeboden. De werkgroep was opgericht om vanuit lokale kennis en ervaring én vanuit wetenschappelijke inzichten kabinet en lokaal bestuur in korte tijd te voeden met aandachtspunten om de crisiseffecten voor kwetsbare groepen te verzachten. Het verslag was vergezeld van twee notities, geschreven door (10)(2e). Tevens was een overzicht toegevoegd van gemeentelijke initiatieven om de sociaaleconomische gevolgen van de crisis te dempen. Eindverslag en aanbiedingsbrief vindt u [hier](#).

Vervolg

Na oplevering van het verslag werd al snel de wens geuit om een vervolg te geven aan de werkgroep. Allereerst om de sociale impact van de coronacrisis, evenals het effect van beleidsmaatregelen, vanuit bestuurlijk en wetenschappelijk perspectief te blijven volgen. Ten tweede om op korte termijn de aanbevelingen waar mogelijk met concrete acties en maatregelen te verzilveren. De hoofdpunten van het verslag Halsema zouden in dit vervolg leidend moeten zijn, namelijk:

1. De ontferming over bestaande en nieuwe kwetsbare groepen;
2. Het versterken van de samenwerking tussen overheden en lokale coalities;
3. Het geven van regie over eigen leven aan alle burgers en met name aan jongeren.

Het versterken van het doen-vermogen van burgers staat centraal in deze coronacrisis. Tegelijk is extra ondersteuning nodig vanuit gemeenten en het Rijk, met name voor kwetsbare groepen die onevenredig hard zijn of worden geraakt. We zien dat de coronacrisis in het land krachten losmaakt en dat er door urgentiebesef nieuwe kansen ontstaan. Lokale initiatieven kunnen het verschil maken, maar hebben soms extra steun nodig, in de vorm van regelruimte of kleine of grotere systeemaanpassingen. Gemeenten en Rijk willen, vanuit een faciliterende rol, dit momentum daarom benutten om op diverse dossiers en plekken in het land versnelling aan te brengen.

Fase twee van werkgroep Halsema: doorbraakoverleg

Besloten is daarom de werkgroep Halsema een doorstart te geven in de vorm van een bestuurlijk doorbraakoverleg. Doel daarbij is de sociaaleconomische impact van de coronacrisis de komende maanden in interactie tussen Rijk, gemeenten en wetenschap te blijven volgen en op basis daarvan concrete doorbraken te realiseren. Om deze verbrede doelstelling waar te kunnen maken is besloten de samenstelling te verbreden. De beoogde samenstelling is als volgt:

- (10)(2e) voorzitter
- Vanuit het Kabinet: bewindslieden van VWS, SZW, J&V, BZK, FIN en OCW (soms is dit een minister, soms een staatssecretaris)
- Vanuit gemeenten: Sybrand Buma (burgemeester Leeuwarden), Paul Depla (burgemeester Breda), Otwin van Dijk (burgemeester Oude IJsselstreek, lid VNG commissie ZJO), Jan Hamming (burgemeester Zaanstad), Koen Schuiling (burgemeester Groningen), Cathalijne Dortmans (wethouder Helmond, vz sociale pijler G40), Eelco Eerenberg (wethouder Utrecht, lid VNG commissie ZJO), Peter Heijkoop (wethouder Dordrecht, vz VNG commissie PSI), (10)(2e) (directeur VNG)
- Vanuit de wetenschap: (10)(2e) r. (VU en VU) (10)(2e) (EUR) (10)(2e) (10)(2e) (2e)

Het bestuurlijk overleg start met een soort 'constituerend beraad' dat de reikwijdte van zijn opdracht vaststelt. Uitgangspunt is dat het een *inhoudelijk* overleg is waarin ieder lid zijn of haar eigen inhoudelijke afweging kan maken en dus geen politieke commissie waarin kabinetsoverleg wordt gevoerd. Het overleg kent geen formeel instellingsbesluit en stelt min of meer zichzelf samen. Hierbij vindt aansluiting plaats met het door 15 burgemeesters ondertekende en op 16 juni 2020 gepubliceerde Manifest 'Kom op voor de kwetsbare gebieden' om te komen tot een gebiedsgerichte aanpak, te beginnen in de groep van 16 stedelijke vernieuwingsgebieden waar de sociale effecten van de coronacrisis het grootst zijn.

De agenda en opgave van het overleg kan voorlopig omschreven worden in termen van:

- (wetenschappelijk laten) volgen van de sociale impact van de coronacrisis
- agenderen van relevante thema's in lijn met het eerdere verslag van de werkgroep
- bestuurlijk begeleiden van de experimenten/pilots
- waar en wanneer mogelijk bestuurlijke dekking en opschaling van knelpunten uit het ambtelijk overleg (zie hieronder).

Het secretariaat van dit doorbraakoverleg ligt voor wat betreft de gemeenten bij de VNG. Tot het eind van dit jaar komt het overleg om de ongeveer zes à acht weken bij elkaar.

Ambtelijk doorbraakteam

Parallel aan het bestuurlijk doorbraakteam functioneert o.l.v. de SG van VWS een ambtelijk doorbraakteam bestaande uit de secretarissen- en directeuren-generaal van de betrokken ministeries, de VNG en een aantal betrokken gemeenten. Dit doorbraakteam, dat in elk geval tot de zomer wekelijks bij elkaar komt, heeft zich ten doel gesteld vanuit de werkgroep Halsema op een aantal cruciale en relevante lopende dossiers versnelling en opschaling tot stand te brengen. Dat betreft onder andere: schulden, de basis van de arbeidsmarkt, wonen, jongerenparticipatie, kansen(on)gelijkheid en gebiedsgerichte aanpakken. Het streven is om, mede vanuit input van actieonderzoek, op korte termijn concrete resultaten te bereiken en/of op middellange termijn systeemknelpunten te adresseren en van mogelijke oplossingsrichtingen te voorzien.